

כנס האגודה הגאוגרפית
18.12.06

התוכנית האסטרטגית לתל-אביב יפו

"עיר"

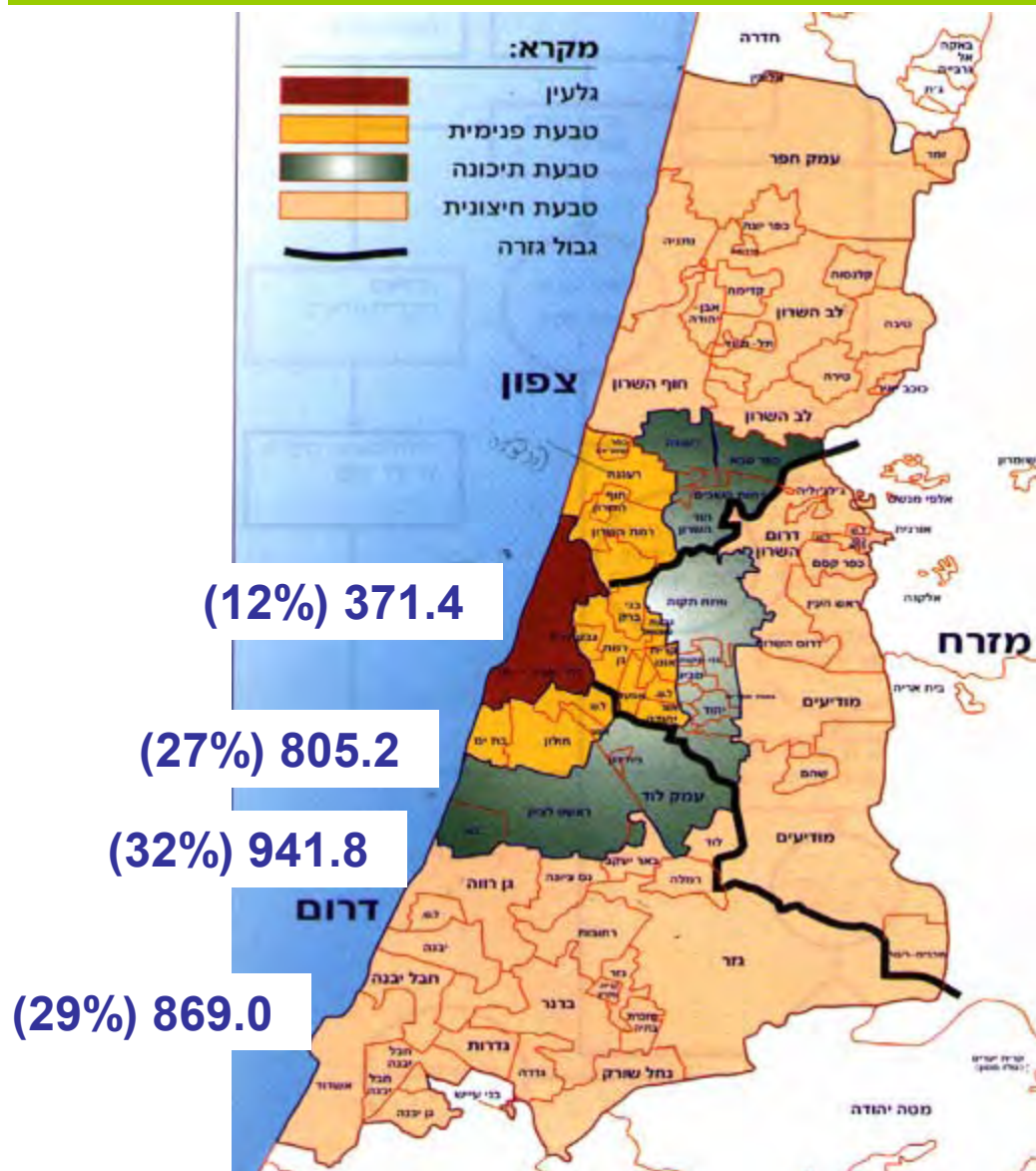
תכנית אסטרטגית
לתל-אביב - יפו

עיריית תל-אביב - יפו
מינהל ההנדסה
היחידה לתכנון אסטרטגי

מטרופולין תל-אביב

אוכלוסיית
המטרופולין:
3 מיליון

הסיבות להכנת תכנית אסטרטגית

- העדר תוכנית אב כוללת ועדכנית לתל-אביב-יפו
 - העדר מדיניות עירונית ברורה
 - חוסר אמון בין עירייה לתושבים
 - הפקת לקחים מהניסיון בעיר הניסיון בעולם:
- תכנון אסטרטגי - תפישה לניהול העתיד תוך השתתפות והסכמה של החברה האזרחית

התכנית אסטרטגית לתל-אביב-יפו

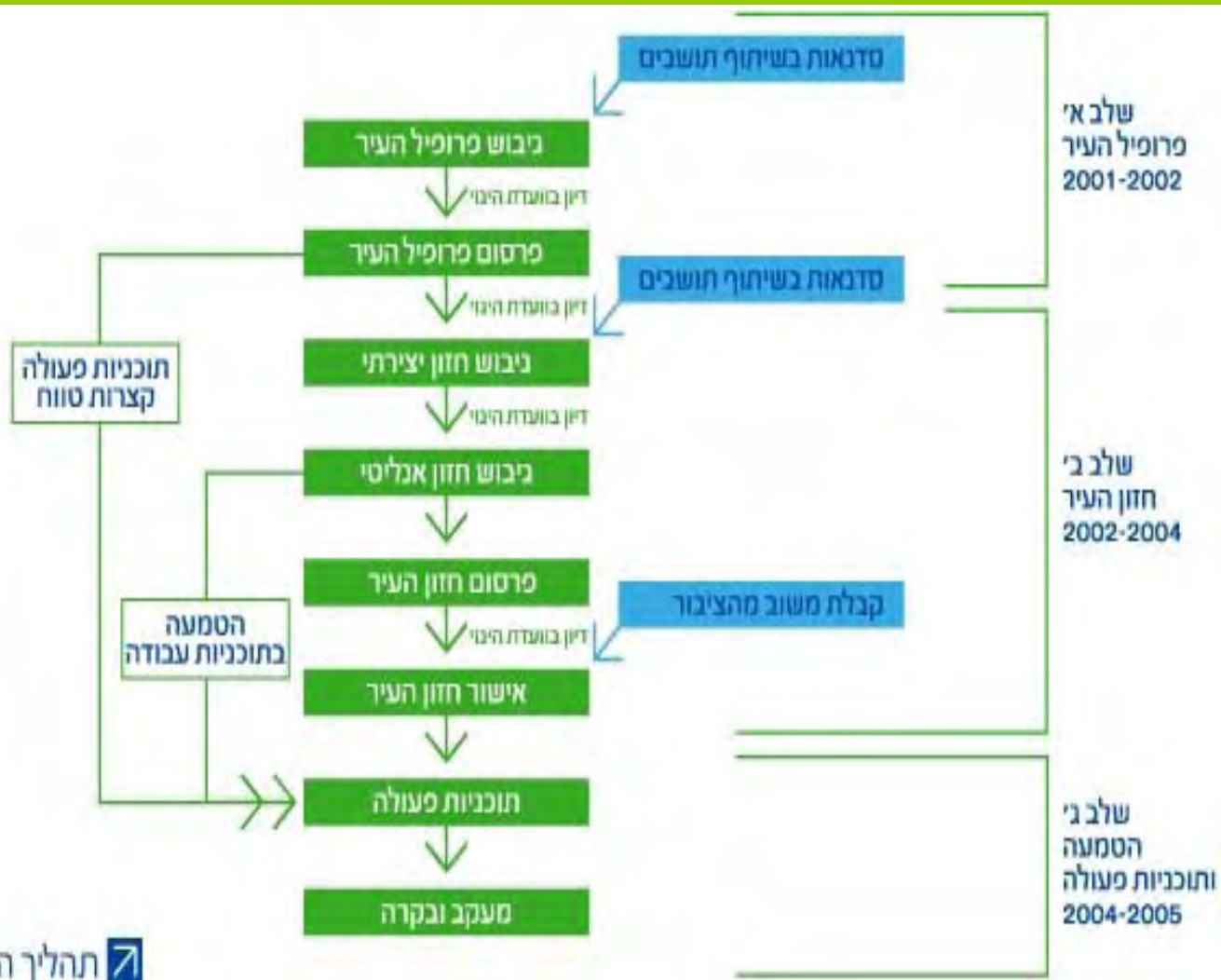

הכנת תכנית אב עירונית רב תחומית
בגישה אסטרטגית תוך אימוץ תהליך
עבודה הכולל:

- שיתוף רחב
- בניית הסכמות וקונצנזוס
- שילוב טווח קצר וארוך
- לו"ז קצר
- שיפור שיתוף הפעולה בין
יחידות העירייה
- העצמת הארגון

התכנית אסטרטגית לתל-אביב-יפו

התכנית אסטרטגית לתל-אביב-יפו

משתתפים 550

דרום העיר

איכות הסביבה

תנועה ותחבורה

יפו

חינוך

שימושי קרקע

כלכלה

חברה

עיצוב עירוני

תרבות

שיתוף תושבים
בקבלת החלטות

מזרח העיר

מרכז העיר

צפון מערב

צפון העיר

קבוצות
דיון
פרופיל
העיר

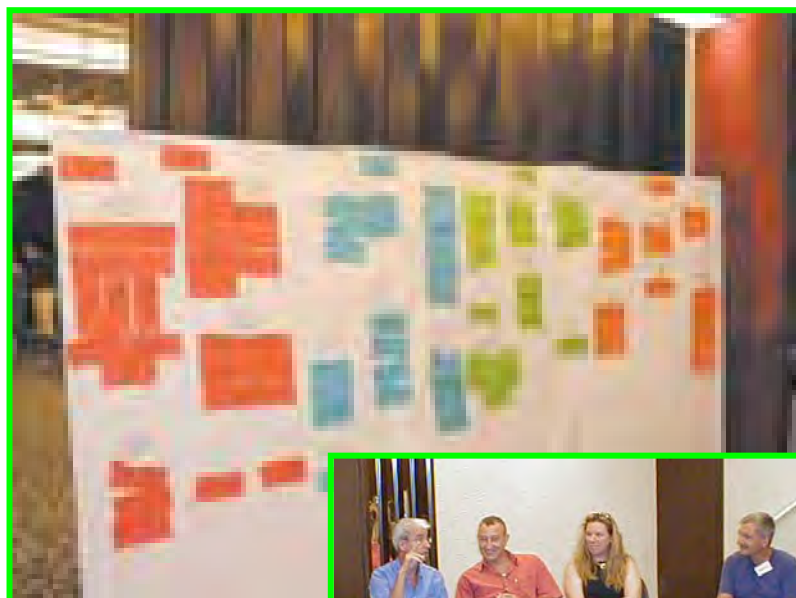

התכנית אסטרטגית לתל-אביב-יפו

קבוצות
דיון
פרופיל
העיר

- עבודה בקבוצות
בשיטת SWOT
- משתתפי הדיון קובעים
את סדר היום
- הצבעה על סדרי עדיפויות

Strengths	חוזקות
Weakness	חולשות
Opportunities	הזדמנויות
Threats	איומים

התכנית אסטרטגית לתל-אביב-יפו

ביצוע: צוות התכנית ויועצים עפ"י
תוצאות הדיונים ועבודות החקר
המוצר: דו"ח אינטגרטיבי לתפוצה רחבה:
הופצו כ-1,000 עותקים
נמכרו עשרות עותקים
המסמך פורסם באתר האינטרנט

מסמך
פרופיל
העיר

פרופיל העיר

אוקטובר 2002

התכנית אסטרטגית לתל-אביב-יפו

- השמירה על מעמדה של ת"א כ"מנוע" של כלכלת ישראל הוא אינטרס לאומי ועירוני, אך מה המחיר?
- מה יהיה תפקידה של העיר במטרופולין / במדינה / בעולם? הפוטנציאל מול הסיכונים של "עיר עולם".
- יש פוטנציאל לגידול האוכלוסייה והצערותה - אולי במחיר ציפוף הבניה וצמצום שטחים ציבוריים. האם רצוי?
- אופיה ההטרוגני של אוכלוסית העיר, מחייב מערכת שרותים מורכבת שעלותה גבוהה. האם "המחיר" שווה?
- האם חיזוק קהילתיות להקטנת תחושות בדידות וניכור עומדים בסתירה מול שמירת אופי פלורליסטי, סובלני, ואנונימיות העיר הגדולה?
- פערים בין אזורים עדיין גדולים. האם ניתן לצמצמם למרות מבנה התעסוקה הדיכוטומי?

**מסמך
פרופיל
העיר –
סוגיות
מרכזיות**

התכנית אסטרטגית לתל-אביב-יפו

מסמך פרופיל העיר – סוגיות מרכזיות

- טיפוח ושימור הנכסים הבנויים מול לחצי הפיתוח ושמירת המרכזיות. מה המינון הרצוי?
- שדרוג המרחב הציבורי וטיפוח חוף הים חיוניים לשיפור איכות החיים העירונית. איזה מין מרחב ציבורי היינו רוצים ליצור בעיר ?
- איך ניתן להמשיך ולפתח את העיר תוך שיפור איכות הסביבה והקטנת ההשלכות הסביבתיות של פיתוח ?
- פיצול הרשויות מעכב קידום נושאים משותפים (בעיקר בתחבורה). איך ניתן לקדם פתרונות ?
- שיתוף פעולה עם ערי הסביבה בנושאי פיתוח- אינטרס משותף או מנוגד?
- יש בסיס טוב למיסוד השתתפות תושבים בקבלת החלטות בעיר. האם רצוי למסד ובאלו אופנים?

התכנית אסטרטגית לתל-אביב-יפו

חזון העיר

- קבוצות דיון ליצירת חלופות חזון ותסריטים
- כ-200 משתתפים ב-29 קבוצות עבודה
- סדר יום: מליאה, דיון בקבוצות (כ-8 איש לקבוצה),
הצגה במליאה
- יצירת חזון קבוצתי

2.1.03

בנייה עצמית

רן חת"א שולחן השלום
הי רוקם

תמיכת החלטה בעיר
בהתאם לתיאור העיר
למדינת

עיר 13 מראסית:
תחתון: הסלת האננים, חניה
לאלון: האלבי האל, אלפנים,
רוב פרי (בבואם)
(גמולת אלכס)

מצוות רחוקה ואקט פטרנלי
 רחוקה:
 מצוות אקדמים סבלנות/
 רחוקים - תרבות, ובני
 פנים, אקדמיה של קורס

קטור

עיר כה תשבה

- "למ אחיה שכולתי"
- "שתלו תושבים בהרצליה וחדרה"
- "עצה לילדאליק"
- "התקעה ליבו ולקרן"
- "בית שותף וח'לוק"

אורח אמתה דבשיות
 אמתות של האמת
 (הפסוק)
 ימים פתוחים
 בואו אליו
 חתונה האמת
 אמת

חזקת הדין והחוק
ה'שנ"א

- שבת
- שבת ומוצאי שבת
- יצירת דבר חדש
- הוצאת
- שבת ומוצאי שבת
- שבת ומוצאי שבת

שיעור איכות הסביבה

- חינוך אקטיוו לטיפול בסביבה
- איכות מעג הירוק
- מיתון
- ניקיון

אמנות
- יפה אמנות עכשיו
- אמנות של האלה המלכות
- יפה פתוח דמיון

עיר קטנה לחניה ויצאאלת
יכבוד אשתם הצבאית (פרסום)
אחיות

התכנית אסטרטגית לתל-אביב-יפו

חזון
העיר

תל אביב יפו
תשמור על מרכזיותה במטרופולין ובמדינה
ותהיה עיר עם הפנים לתושביה

חזון העיר - הקווים האסטרטגיים

1. שמירה וחיזוק של מעמדה של העיר תל-אביב יפו כמרכז כלכלי ותרבותי מטרופוליני וארצי, תוך הפניית המשאבים הנובעים מתפקודה זה, לשיפור איכות החיים העירוניים.
2. קידום תל-אביב יפו כעיר אטרקטיבית למגורים לכל הגילים, המאופיינת בחינוך איכותי, בשוויון הזדמנויות בפלורליזם ולכידות קהילתית.
3. ממשל עירוני עם הפנים לאזרח - מתייעל, משתף ומבוזר, בעל מידה רבה של עצמאות בניהול ענייני העיר הפנימיים, תוך שיתוף פעולה עם רשויות שכנות בנושאים חוצי גבולות מוניציפליים.
4. פיתוח סביבה עירונית אטרקטיבית - עיר פתוחה להתחדשות, ובו בזמן משמרת את מורשתה האדריכלית-תכנונית, המאזנת ומשלבת בין הרקמה הבנויה והמרחב הפתוח, השומרת על עירוב שימושי קרקע מושכל, הפועלת לצמצום מטרדים סביבתיים ומקדמת מערכת תחבורה רב-אמצעית יעילה ובת קיימא.

הקווים האסטרטגיים ותמונות העתיד

קו אסטרטגי מספר 3 - ממשל עם הפנים לאזרח

עירייה ממוקדת לקוח
שיתוף והשתתפות תושבים
עיר עצמאית
שיתוף פעולה מטרופוליני

קו אסטרטגי מספר 1 - מרכז כלכלי ותרבותי

מרכז כלכלי מטרופוליני וארצי
בירה תרבותית עם תרבות לכל
מרכז להשכלה גבוהה

קו אסטרטגי מספר 4 - סביבה עירונית אטרקטיבית

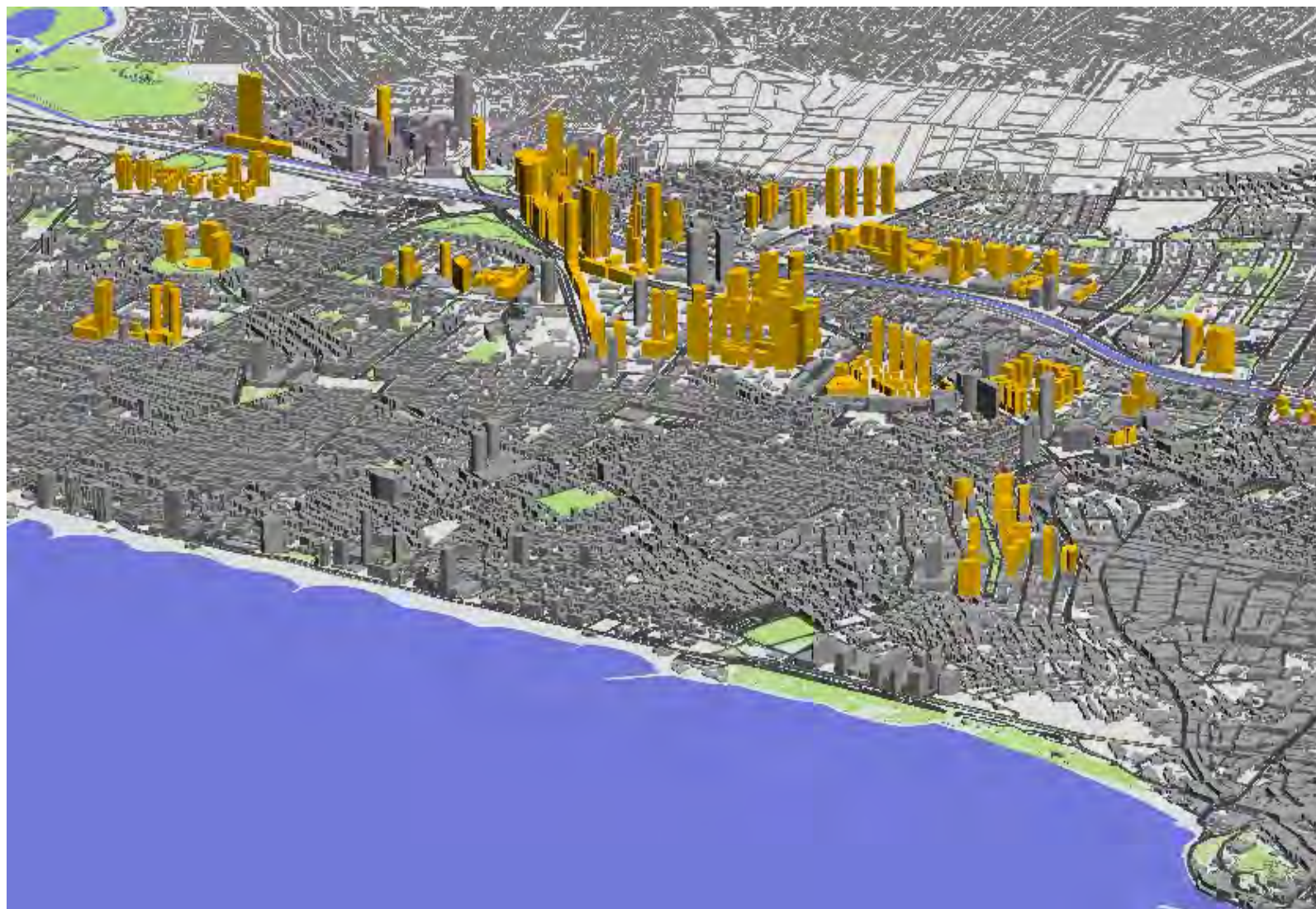
איזון בין בנייה מרקמית ובנייה לגובה
ערוב שימושים מושכל
מרחב ציבורי מפותח
חזרה לרחוב העירוני
עיר פתוחה לים
תחבורה בת - קיימא ורב אמצעית
שיפור איכות סביבה וקיימות

קו אסטרטגי מספר 2 - עיר לכל תושביה

עיר אטרקטיבית למגורים
עיר לכל החיים
שוויון הזדמנויות וצמצום פערים
חינוך איכותי ושוויוני
חיזוק הקהילתיות
טיפול הפלורליזם

חיזוק המע"ר המטרופוליני

סיווג מרקמים לפי דרגות אינטנסיביות

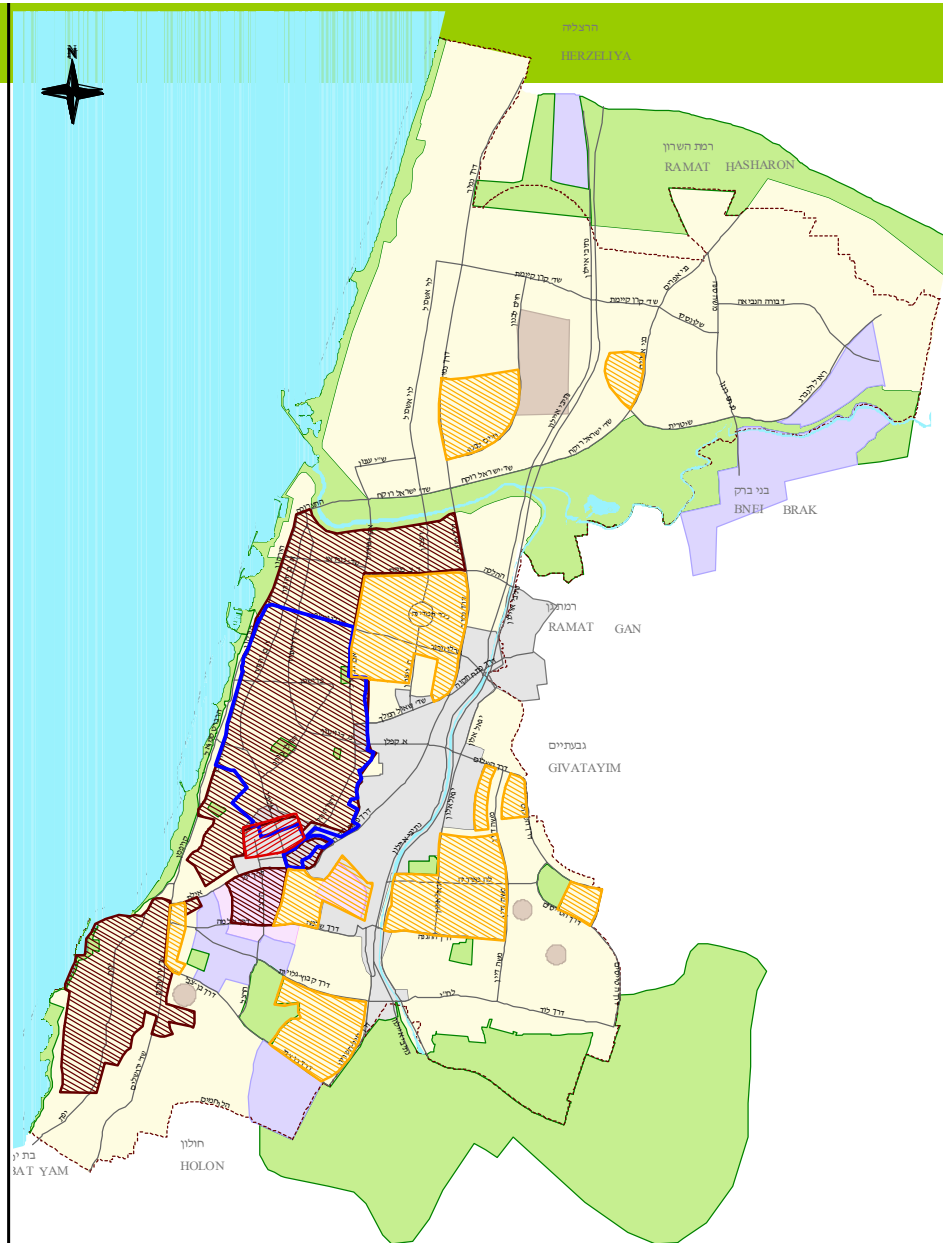
פיתוח

עיריית חולון - תש"פ - תש"כ

איזון בין
בניה
מרקמית
ובניה לגובה

- פיתוח תוך שימור מרקם
- פיתוח תוך שימור מבנים
- פיתוח המשלב בנייה גבוהה במרקם
- אזור לבנייה גבוהה, בעיקר במרכז המטרופוליני
- ניצול קרקע גבוה ביתר איזורי העיר

מרכיבי המערך המרחבי

**חזרה
לרחוב
העירוני**

**ימתחם "נחלת בנימין-אלנבי" -
מתחם מרכז העיר
ירחובות מרכזיים של מסחר
ופעילות:**

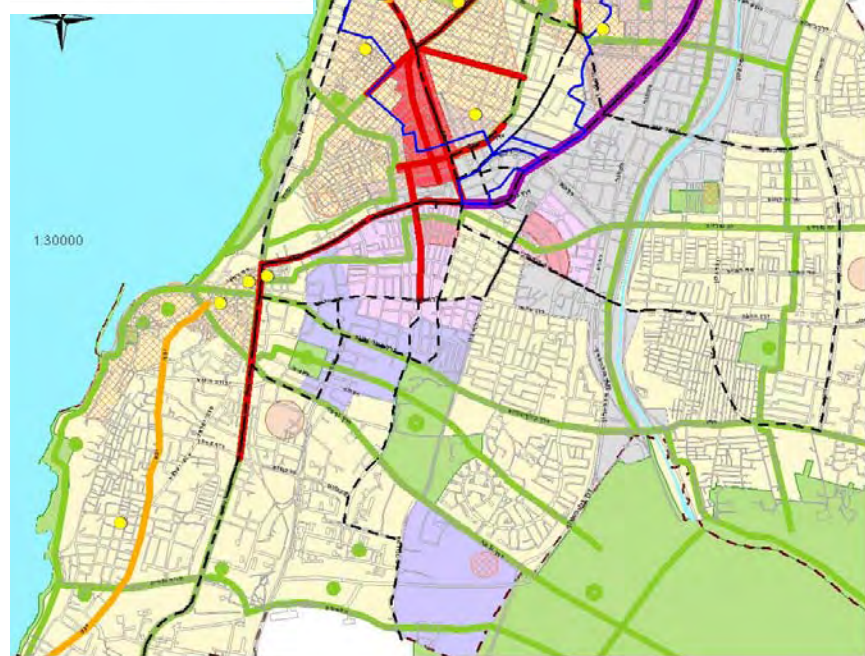
**- צירים ברמת שרות
מטרופולינית**

**- צירים ברמת שרות
עירונית.**

**ימתחמי תרבות פנאי ומתחמי
מסחר מתמחים**

**ירחובות מקומיים בשכונות
המגורים**

- שדרת המרכז המטרופוליני
- רחוב מרכזי ברמה מטרופולינית
- רחוב מרכזי ברמה עירונית
- מוקד יוצר עניין
- מתחם מרכז העיר
- מתחמי מסחר
- יעודי קרקע ראשיים
- אזור בדגש מגורים
- אזור מעורב
- אזור תעסוקה
- מוקד אוניברסיטאי
- מרכז עסקים ראשי
- שטחים פתוחים ראשיים
- אזורי תרבות, פנאי ובילוי
- כיכרות עירוניות מרכזיות
- צירים ירוקים ראשיים
- תוואים לקווי שירות איכותיים
- שימור - אזור ההכרזה

השלד הירוק

**מרחב
ציבורי
מפותח**

• חייצים מטרופוליניים

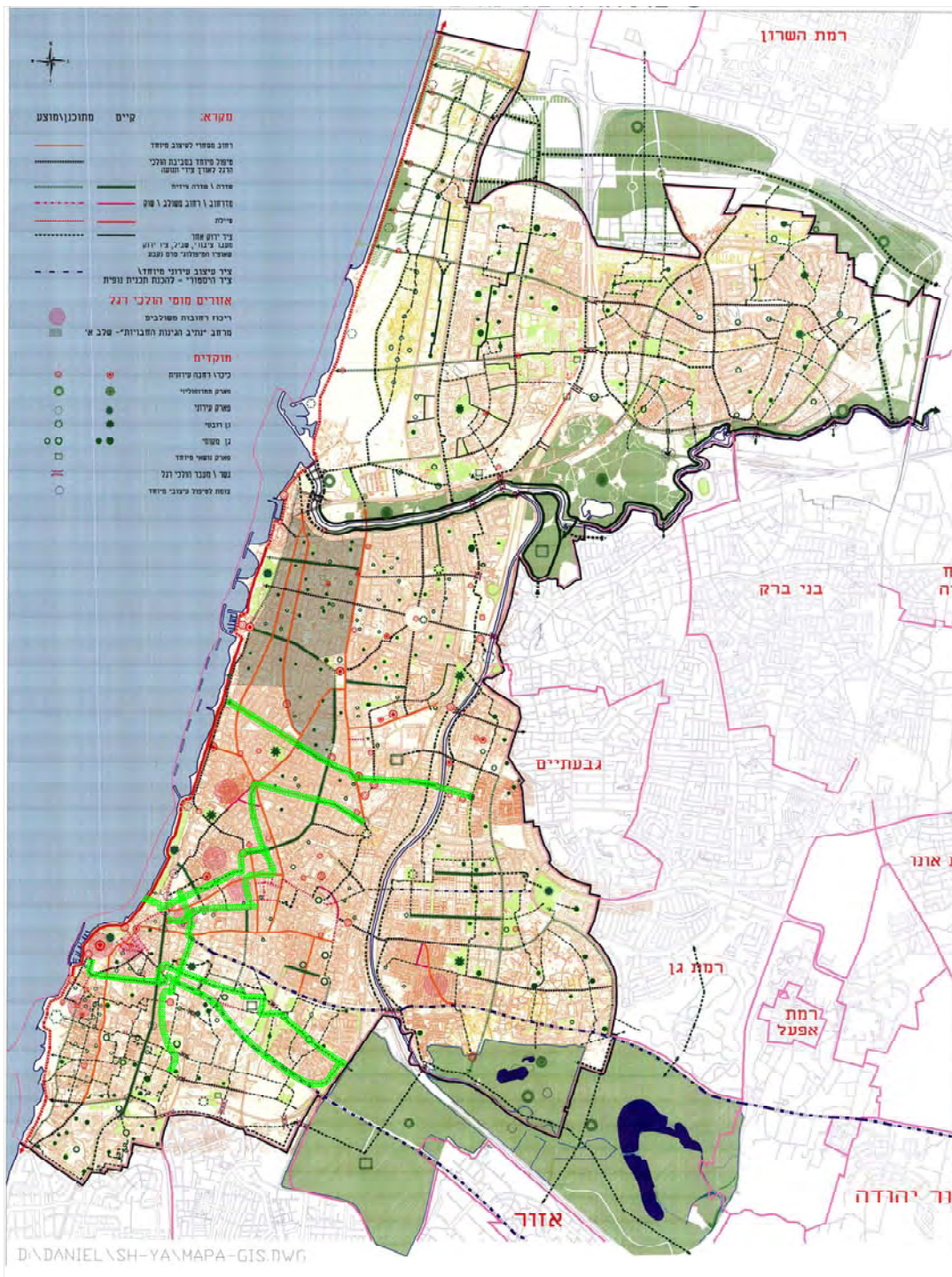
• טיילת החוף

• מרחבים כלל-עירוניים:
פארקים עירוניים, פארקים
נושאים מיוחדים, אזורים
מוטי הולכי רגל, מרחב
הגינות החבויות

• מוקדים עירוניים: כיכרות

• צירים: רחובות מסחריים
שיזכו לטיפול פיזי, כלכלי
וניהולי, צירים שיקבלו
טיפול להולכי רגל ולרוכבי
אופניים, שדרות צידיות
חדשות, מדרחובים חדשים,
צירים היסטוריים ועיצוביים
שיזכו לתכנית נופית

התוכנית האסטרטגית-תשריט תפקודי

יישום חזון העיר-דוגמאות

- הטמעת התוכנית האסטרטגית בתוכניות עבודה של העירייה
- פיתוח אנדיקטורים למעקב ובקרה אחר התפתחות העיר
- קידום מדיניות לשיפור השרות
- הכנת תוכנית פעולה לחיזוק מרכז העיר
- קידום תכנית לעיצוב עירוני של החוף המרכזי
- הכנת תכנית להפחתת זיהום האויר במרכז העיר
- הכנת תכנית מתאר סטטוטורית לעיר
- קידום פרוייקט עירוני של מיסוד שיתוף ציבור בקבלת החלטות
- הכנת תוכניות אב ל- 4 צירים ירוקים
- קידום תכנית שבילי אופניים בת"א יפו

סיכום

תנאים הכרחיים לקידום תכנון אסטרטגי ברמה העירונית הכוללת::

- גיבוש חזון ומטרות עירוניות ברורות וידועות לכל
- שילוב פעילויות רב תחומיות: כלכלה, תרבות, חברה, חינוך, מבנה פיזי, איכות סביבה, ממשל וכד'
- תאום פעילויות בכל הרמות: מן המאקרו ועד המיקרו
- בקרה על תכניות העבודה לאור החזון
- רציפות, עקביות, התמדה...